

naar het begin toch, naar het ontstaan in tijd, hangt met die naar de plaats van het ontstaan, naar den oorsprong, onverbreeklijk samen. En waar deze ligt is, zijn wij de wetenschap niet verre ten achter, nog lang niet uitgemaakt.

Aan een theorie omtrent dezen oorsprong ontbreekt het echter niet. Hans Naumann, aan wiens boek wij hier reeds veel ontleenden, hangt haar o.a. aan, evenals ten onzent Dr. Holwerda, zoover wij weten, de eerste en eenige in ons land die zich met dit toch zoo belangrijke vraagstuk heeft bezig gehouden. Voor die theorie pleit te veel en zij zelf is te verleidelijk, dan dat wij haar onverschillig zouden kunnen voorbijgaan. Laat ons zien, wat zij te zeggen heeft.

We moeten ervoor naar de vlakten ten Noorden van de Zwarte Zee. Daar in Zuid-Rusland, een smeltkroes van volken, moet in de oudste tijden een volk van Iraansche herkomst hebben gewoond. Dat volk werd door een nieuwe golf uit Azië, het groote menschenreservoir, overstroemd: de Scythen, die behalve hun heerschappij ook reeds hun naam aan het overwonnen volk hadden opgedrongen, toen Darius I in 513 v. Chr., den Donau overtrekkend, zijn bekende tocht tegen hen ondernam. Op hen volgden de Sarmaten, evenals de Scythen ook een Iraansche stam en later van dezen nauwelijks te onderscheiden. Het is dit mengvolk, dat handelsbetrekkingen aanknoopte met de Grieken en hen toeliet als kolonisten aan den oever van hun zee. In de Grieksche stad-koloniën nu, in Olbia, Chersonesus en Panticapaion, zou de oorspronkelijke, Aziatische sierkunst der half-nomadische Scytho-Sarmaten, aan haar dierornament te onderkennen, een verbinding hebben aangegaan met de Grieksche nijverheidskunst. Voor slaven, reukwerk en het graan hunner boeren ruilden de Sarmatische vorsten het betooverend goud en edelgesteente, waarmee zij den uitheemschen kunstenaars hun inheemsche dierornamentiek lieten sieren, om hun afstand van het gemeene volk er des te beter aan te kunnen meten. *)

Maar nu de Germanen? De schrijvers der Ouden maken, wanneer zij over de landen aan de Zwarte Zee te spreken komen, nog van andere stammen gewag, Thracische, waarvan zij er één de Geten noemen. Die Geten nu — vroeger van de Germaansch genoemde Goten zorgvuldig onderscheiden — zouden volgens Holwerda's theorie eigenlijk geen andere geweest zijn dan de Goten. Hij meent dit op verschillende gronden aannemelijk te kunnen maken, waarvan de twee voornaamste wel déze zijn: 1°. dat de eenige eeuwen vóór onze jaartelling in Thracië woonachtige Geten zeer wel vóórdien uit het Noorden kunnen zijn gekomen, waar de Germanen woonden en 2°. dat de Ouden zelf, waaronder niemand minder dan de Gotische geschiedschrijver Jordanis, Goten en Geten

*) De Scytho-Sarmatische beschaving is vooral door twee geleerden diepgaand behandeld: Minns, „Scythians and Greeks,” en Rostovtzeff, „Iranians and Greeks.”